5. *Kemény fürészáru 1 m³:*

szlavoniai tölgy	150—160 K
magyarországi tölgy	95—100 „
tölgyfriez széles	75—80 „
„ keskeny	65—70 „
bükkfapadló, 3 *m* h. felül	42—50 „
bükkfa friez, algesztmentes	46—55 „
juhar 2 *m*-en felüli hosszuságban	90—100 „
kőris 2 „ „ „	85—100 „
hárs 2 „ „ „	60—80 „
diófa 1 „ „ „	110—120 „
szilfa 1 „ „ „	80—100 „

Kallina.

KÜLÖNFÉLÉK.

A folyó évi őszi erdészeti államvizsgálatot október 25-től november 4-ig tartották meg. A vizsgáló bizottság az elnöklő Horváth Sándor miniszteri tanácsoson kivül Csupor István uradalmi főerdőmesterből, Bund Károly országos erdészeti egyesületi titkárból és Krippel Móricz főiskolai tanárból állott.

Az irásbeli vizsgálaton a következő három kérdés volt megoldandó:

I.

Az erdőgazdaság egyik alapelve az, hogy minden erdőterületen a termőhelynek leginkább megfelelő, legértékesebb fafajt, a legczélszerübb erdőalakban kezelve, kell fentartani vagy megtelepiteni.

Ezt szem előtt tartva, ismertesse és példákkal magyarázza meg vizsgáttevő az erdőállomány átalakitásának a keresztülvitelét a következő esetekben:

1. ha erdőállományaink eddigi fafajait értékesebbekkel akarjuk felcserélni azért, hogy az erdőbirtok jövedelmét fokozzuk;

2. ha az eddig tenyésztett fafaj a rossz gazdálkodás s az ezt nyomon követő talajelszegényedés következtében a gazdaság czéljának megfelelően tenyészni már nem képes;

3. ha más erdőalakra térünk át s az eddig tenyésztett fafaj tenyészeti viszonyai az uj erdőalaknak nem felelnek meg.

II.

A fatermés értékesitésének hányféle módját ismeri vizsgáttevő? Irja le azok mindegyikének előnyeit és hátrányait erdőgazdasági, közgazdasági és szocziálpolitikai szempontból és jelölje meg azokat a viszonyokat és feltételeket, amelyek között az egyes faeladási módozatok indokoltan alkalmazhatók.

III.

Valamely eladó erdőbirtok tiszta jövedelme az értékmegállapitás czéljára készitett használati terv szerint

az I.	huszéves	fordulószakban	évenkint	55.000 K
a II.	„	„	„	50.000 „
a III.	„	„	„	75.000 „
a IV.	„	„	„	100.000 „

Mi ennek az erdőbirtoknak értéke 3·5%-al számitva? Irja le továbbá vizsgáttevő, hogy a fennemlitett használati terv és közölt tiszta jövedelem megállapitására mily adatokra van szüksége, honnan szerezheti azokat be és miként állapitja meg az értékmeghatározás czéljára a használati tervet és a tiszta jövedelmet?

A vizsgálattevésre 22-en kaptak engedélyt és ezek közül a vizsgálaton 20-an jelentek meg. Az irásbeli vizsgálaton kapott kérdéseket mind megoldották, a szóbeli vizsgálathoz valamennyien bocsáttattak.

A 20 vizsgáttevő közül 4-en ezuttal másodszor jelentek meg a vizsgálaton. A 20-ból 3 egyhangulag, 13 szótöbbséggel képesitettnek találtatott, 4 pedig félévre visszavettetett. Oklevelet kaptak: Antony Gyula, Bauer Miklós, Bernard József, Braxatoris Zoltán, ifj. Briestyánszky Endre, Faulvetter Ignácz, Hávor József, Jurán Miksa, Jurkovich János, Kolecsányi László, Müller József, Nagyváthy Béla, Paczner Károly, Pécsi Ottó, Rettich Károly és Surjánszky Kálmán.

Krippel M.

Az erdélyrészi legelőjavitások öt évi statisztikája.*)

A) *Legelőjavitás történt az 1904—1908. években:*

Udvarhely	vármegye	37	községében, mintegy	18.536	khold
Háromszék	„	33	„ „	16.426	„
Marostorda	„	16	„ „	7.297	„
Csik	„	11	„ „	7.746	„
Brassó (csángók)	„	7	„ „	7.973	„
Kisküküllő	„	4	„ „	564	„
Tordaaranyos	„	2	„ „	676	„

Összesen 7 vármegye 110 községében, mintegy 59.218 khold terjedelmü közlegelőkön.

B) *Tényleg foganatositott legelőjavitási munkálatok.*

I. *Takarítás:* 1. a felesleges fák kivágása, gyombokrok kiirtása és a hulladék eltakaritása által 6 vmegye 103 községében mintegy 11.011 kholdon;

2. a korhadó fatuskók kicsapása és a hulladék eltakaritása által 5 vmegye 10 községében mintegy 260 kholdon;

3. kőszedés által 5 vmegye 31 községében mintegy 2491 kholdon;

4. a tultrágyázott helyeken a gyomnövények irtása által 3 vmegye 9 községében.

II. *Telkesités és talajvédelem:* 1. a gyepes vakondturások és hangyabolyok lecsapása és szétverése, a fadőléses buczkák levágása és elteregetése, a kisebb talajsérülések elegyengetése és a vizenyős helyek lecsapolása 7 vmegye 65 községében mintegy 4404 kholdon;

2. a kopár helyek befásitása, vizmosásos árkok és szakadások megkötése gátakkal (fa- és kőgátak) és fásitással 6 vmegye 35 községében mintegy 222 kholdon;

3. gyümölcsfák ültetése által (alma, körte, cseresznye, meggy, dió), 3 vmegye 16 községében mintegy 8848 drb oltványnyal.

III. *Trágyázás és talajjavitás:* 1. a csordák fekvőhelyének időközönkénti rendszeres megváltoztatása és a trágyalepények

*) Biró János kir. erdőfelügyelőnek a legutóbbi füzetben megjelent czikkének kiegészitéseként. *Szerk.*

elteregetése által, juhokkal való kosarazás által, 30 községben rendesen és jól, 42 községben meglehetősen, 18 községben kezdetlegesen, 20 községében gondatlanul;

2. istállótrágyával 4 vmegye 8 községében mintegy 249 kat. holdon;

3. műtrágyával főleg kisérletképpen 4 vmegye 42 községében mintegy 255 kholdon.

IV. *Talajmivelés:* 1. gyaluzás, gyephasogatás és fogasolás által 7 vmegye 84 községében mintegy 6413 kholdon;

2. felszántás, felkapálás, összekapálás és fogasolás által 6 vmegye 19 községében mintegy 189 kholdon;

3. a takaritás és telkesités folytán keletkezett csupasz foltok megmunkálása által 6 vmegye 18 községében mintegy 647 kholdon;

4. letarolt erdőterületek talajának megmunkálása által 3 vmegye 13 községében mintegy 382 kholdon.

V. *Gyepesités:* 1. teljes vetés felszántott s illetve fel- és összekapált területen 6 vmegye 25 községében mintegy 238 kholdon;

2. tulnyomó részben teljes vetés kihasznált erdőterületen 3 vmegye 15 községében mintegy 509 kholdon;

3. gyepfelfrissités silány vagy gyér füvezetü területek felülvetése által 3 vmegye 39 községében, mintegy 684 kholdon;

4. a takaritás és telkesités folytán keletkezett csupasz foltok bepörgetése által 7 vmegye 36 községben mintegy 2212 kholdon.

VI. *Közös csordaitatók berendezése:* 1. élő forrás felfogása, talajviz összefoglalása vagy patakból való vizkivétel által, a szükséges fa- vagy vascsővezetékkel *a)* favályukkal: 7 vmegye 49 községében 143 itató; *b)* faragott kővályukkal: 3 vmegye 14 községében 18 itató; *c)* czementbeton-felszereléssel: 4 vmegye 26 községében 38 itató;

2. kútásás által *a)* favályukkal: 4 vmegye 9 községében 19 itató; *b)* faragott kővályukkal: 1 vmegye 1 községében 2 itató; *c)* czementbeton-felszereléssel: 2 vmegye 2 községében 2 itató;

3. itatócsatorna létesítése által 1 vmegye 1 községében 3000 *m* hosszu csatorna;

4. patakban itatógöbék létesitése által 1 vmegye 1 községében.

VII. *Gondoskodás emberek és állatok védelméről:* 1 menedék-

ház létesitése által 1 vmegye 1 községében 6 *m* hosszu, 4 *m* széles épület terméskőfalazattal;

2. négy oldalról zárt rendes istálló hidlással, kifutóval és külön tejgazdasági épület 1 vmegye 1 községében 2 faépület terméskőalapon, összesen 58 *m* hosszu és 11 *m* széles;

3. három oldalról zárt istállószin bekeritett kifutóval, részben hidlással, részben porondozva, részben trágyateleppel, részben betontrágyalégödrökkel ellátva, 3 vmegye 8 községében 8 épület, összesen 345 *m* hosszú és 81 *m* széles; 7 fából és 1 terméskőből.

VIII. *Egyéb munkálatok:* 1. vizmosásos árkokon keresztül létesitett csordaátjárók *a)* egyszerü czövek-rőzsegátakkal 1 vmegye 1 községében 20 átjáró; *b)* fatörzsekből lépcsőzetesen felrakott gátakkal 2 vmegye 6 községében 17 átjáró; *c)* czementberakott terméskőgáttal 1 vmegye 1 községében 2 átjáró;

2. kisérletezés mütrágyával és fümaggal 4 vmegye 44 községében;

3. utak és marhacsapások rendezése 2 vmegye 4 községében;

4. legelőhatárok rendezése és állandósitása 1 vmegye 2 községében.

C) *A foganatositott legelőjavitási munkálatokhoz beszereztetett:*

1. *eszköz* (lánczborona, késesborona, gyephasogató, rétgyalu) 7 vmegye 98 községében 168 drb, 15.178 K értékben;

2. *szerszám* (csákány, gajhó [czapina], irtó- és tővágó kapa, fejsze, vasgereblye, ásó és vaslapát, vasrud, kalapács stb.) 6 vmegye 75 községében 2139 drb, 3805 K értékben;

3. *fü- és heremagkeverék* (réti komócsin, csomós ebir, réti perje, taraczkos tippan, réti csenkesz, réti ecsetpázsit, taréjos czinczor, angol perje, árva rozsnok stb., fehér here, vörös here, korcshere, komlóhere, szarvaskerep, baltaczim) 7 vmegye 86 községében 20.082 *kg*, 26.093 K értékben;

4. *műtrágya* (szuperfoszfát, Thomas-salak, kainit, kénsavas ammonium) 4 vmegye 44 községben 612·5 *mm*, 4859 K értékben.

D) *A munkálatok czéljaira engedélyezett államsegélyből tényleg felhasználtatott:*

Udvarhely vármegyében	... ...	49.542 K
Háromszék „	... ...	44.974 „
Marostorda „	... —	25.295 „
Csík „	... ...	18.991 „
Brassó (csángók) „	... ...	29.640 „
Kisküküllő „	... ...	3.200 „
Tordaaranyos „	... ...	2.684 „
	Összesen	174.326 K

Biró János.

Az I. éves erdőmérnökhallgatók száma a selmeczbányai erdészeti főiskolán rendkivül nagy. Összesen 130 a számuk, tehát annyi, mint a mult század 80-as éveiben, a főiskola legnagyobb tultömöttsége idejében. A javult előmeneteli viszonyok hatása ekként nyilvánul meg a főiskola látogatottságában, amelynek azonban ily magasnak nem szabad maradnia, különben néhány év mulva ismét tultömött lesz az erdészeti pálya.

Vadkivitel Francziaországba. A kereskedelemügyi m. kir. minisztérium párisi szaktudósitójának jelentése azt igazolja, hogy a vadkereskedelem Francziaországban ez évben a szokottnál élénkebb lendületet fog venni. Ennélfogva a földmivelésügyi m. kir. miniszter ezuton hivja fel a hazai vadászterületek tulajdonosait és bérlőit, hogy a folyó évben eladásra kerülő eleven és lőtt vadjukat előreláthatólag előnyösebb eladási árak mellett lesznek képesek értékesiteni, ha az osztrák ekszportőrök közvetitésének mellőzésével közvetlenül a párisi vadbehozatali czégekkel lépnének érintkezésbe.

Párisban ezidőszerint a következő czégek foglalkoznak vadkereskedelemmel:

Singer Oscar et Cie, 49. rue Montorgueil, Páris.
Millon, Marché de la Madeleine, 156. Páris.
Maison, 9. rue de la Gare, Páris.